

**Підготовка
військовослужбовця з
тактичної медицини.
Стандарт підготовки І-СТ-3**

Анотація

Стандарт підготовки передбачено для застосування Міністерством оборони України та Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями. Він може бути застосований в установах, закладах та організаціях усіх форм власності, що здійснюють підготовку (навчання) військовозобов'язаних та допризовників.

ЦЕНТР ОПЕРАТИВНИХ СТАНДАРТІВ І МЕТОДИКИ
ПІДГОТОВКИ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПІДГОТОВКА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ СТАНДАРТ ПІДГОТОВКИ І-СТ-3

Видавництво
«К Н Т»
Київ – 2022

УДК 623.936

П 55

П 55 Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини. Стандарт підготовки І-СТ-3. — Київ: «Центр учбової літератури», 2022. — 147 с.

ISBN 978-966-570-817-9

Стандарт підготовки передбачено для застосування Міністерством оборони України та Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями. Він може бути застосований в установах, закладах та організаціях усіх форм власності, що здійснюють підготовку (навчання) військовозобов'язаних та допризовників.

ISBN 978-966-570-817-9

ЗМІСТ

Передмова	5
1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ.....	6
2. СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ.....	6
3. ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ	6
3.1. Організація підготовки військовослужбовця з тактичної медицини	6
3.2. Мета підготовки військовослужбовця з тактичної медицини	7
3.3. Порядок оцінювання підготовки військовослужбовця з тактичної медицини.....	9
4. ПОРЯДОК ВІДПРАЦЮВАННЯ СТАНДАРТУ	11
4.1. Фаза 1 – теоретичні заняття	11
4.2. Фаза 2 – практичні заняття.....	12
4.3. Фаза 3 – тактичні заняття	12
5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ДЛЯ ВИКОНАННЯ СТАНДАРТУ	14
ДОДАТКИ:	
1. МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК З ВАРІАНТАМИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ..	15
2. ОЦІНОЧНИЙ ЛИСТ ДО СТАНДАРТУ ПІДГОТОВКИ	139

Інформація про надання чинності

Цей стандарт підготовки затверджено наказом начальника Центру оперативних стандартів і методики підготовки Збройних Сил України від 26.02.2015 р. №17.

Історична довідка

Стандарт підготовки І-СТ-3-2015 (02) розроблено вдруге.

Облік змін та поправок, які внесено після видання цього стандарту

Порядковий номер зміни, поправки	Дата і номер наказу про затвердження поправки	В якому місці документа розміщено зміну, поправку

ПЕРЕДМОВА

I. Цей стандарт підготовки розроблено Українською військово-медичною академією, Військово-медичним департаментом Міністерства оборони України, Центральним військово-медичним управлінням Збройних Сил України, Департаментом військової освіти та науки Міністерства оборони України та комітетом з медицини та медичної адаптації Асоціації народних волонтерів України. *Розробники:* доктор медичних наук, професор Бадюк М.І. (науковий керівник), доктор медичних наук, професор Стеблюк В.В., доктор медичних наук, професор Гудима А.А., доктор медичних наук, доцент Курило С.М., доктор медичних наук, доцент Півник В.М., кандидат медичних наук, доцент Бірюк І.Г., кандидат медичних наук, доцент Парашук Л.Д., кандидат медичних наук, доцент Солярик В.В., кандидат медичних наук Рудинська С.М., кандидат медичних наук Середа І.К., кандидат медичних наук Бадюк В.М., кандидат медичних наук Лур'є К.І., кандидат медичних наук Рудинський О.В., Ковида Д.В., Микита О.О., Ляшенко О.О., Клівенко Ю.Ф., Судніков О.І., Майборода Г.А., Воронкова Н.О., Хоменко О.В., Фреюк А.Т., Фаворська О.Ю., Свідерський Ю.Ю., Салогорник А.В, Корнейко О.Г., Калениченко Ю.І., Мазевич В.Б.

Фотосупровід – Умярова К.Ю.

II. Цей стандарт підготовки погоджено структурними підрозділами Міністерства оборони України та органами військового управління Збройних Сил України.

III. Цей стандарт підготовки передбачено для застосування Міністерством оборони України та Збройними Силами України, іншими військовими формуваннями. Він може бути застосований в установах, закладах та організаціях усіх форм власності, що здійснюють підготовку (навчання) військовозобов'язаних та допризовників.

Міністерство оборони України не несе відповідальності за наслідки застосування цього стандарту не за призначенням.

IV. Усі питання, що стосуються цього стандарту підготовки надсилати до Української військово-медичної академії: 04655, Київ-55, вул. Мельникова, 24, кафедра ОМЗ ЗС, Бадюку М.І., або badiuk@ukr.net.

1. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт підготовки застосовується під час організації та виконання заходів індивідуальної підготовки військовослужбовців з тактичної медицини у Збройних Сил України, інших військових формуваннях, а також в установах, закладах та організаціях всіх форм власності, що здійснюють підготовку (навчання) військовозобов'язаних та допризовників.

2. СКОРОЧЕННЯ ТА УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

АМЗІ	аптечка медична загальновійськова індивідуальна
БПП	багатофункціональний перев'язувальний пакет
ОТ	опікова травма
ІПП	індивідуальний протихімічний пакет
ОТР	отруйні технічні речовини
СтП	стандарт підготовки

3. ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ З ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

3.1. Організація підготовки військовослужбовця з тактичної медицини.

3.1.1. Тактична медицина є одним з розділів бойової підготовки військ (сил) і має самостійне значення.

Підготовку з тактичної медицини організовують і проводять з метою набуття військовослужбовцем спроможності рятувати та зберігати життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, в умовах бойової обстановки.

Основним завданням підготовки з тактичної медицини є надання військовослужбовцю теоретичних знань, освоєння ним практичних прийомів і навичок з надання домедичної допомоги в обсязі само- і взаємодопомоги при пораненнях, травмах і ураженнях.

3.1.2. Підготовку з тактичної медицини проходять усі військовослужбовці. Підготовку проводять періодично: у період відмобілізування і бойового злагодження частини та у міжбойовий період (під час відновлення боєздатності), у мирний час – на початку кожного періоду бойової підготовки упродовж усього терміну служби військовослужбовця.

3.1.3. Підготовка з тактичної медицини є складовою індивідуальної підготовки кожного військовослужбовця.

3.2. Мета підготовки військовослужбовця з тактичної медицини.

3.2.1. Очікуваним результатом засвоєння програми підготовки з тактичної медицини повинно бути набуття військовослужбовцем здатності надання домедичної допомоги у випадку поранення, травми і ураження.

Кожен військовослужбовець повинен **знати**:

- а) Основи анатомії та фізіології людини.
- б) Небезпечні фактори, що загрожують постраждалому.
- в) Види ран, характерні ознаки ран та кровотеч.
- г) Порядок проведення первинного огляду постраждалого.
- д) Надання домедичної допомоги у військово-польових умовах.
- е) Ознаки порушення основних життєво важливих функцій організму та заходи з підтримки життєдіяльності.
- є) Склад та властивості індивідуального медичного оснащення військовослужбовця.

Кожен військовослужбовець повинен практично відпрацювати та **вміти**:

- а) визначати життєві показники;
- б) оцінювати стан потерпілого за життєвими ознаками;
- в) визначати симптоми респіраторної та серцевої зупинки;
- г) видаляти сторонні предмети при обструкції дихальних шляхів;
- д) здійснювати прості прийоми забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів;
- е) здійснювати штучне дихання;
- є) накладати тиснучу пов'язку на рану, яка кровоточить;
- ж) накладати джгут для зупинки кровотечі;
- з) іммобілізувати хребет та шию у разі їх пошкодження;
- и) накладати імпровізовані транспортні шини при переломах кінцівок;
- і) переміщувати пораненого на полі бою (одним, двома бійцями, з використанням підручних засобів);
- ї) використовувати засоби індивідуального медичного оснащення військовослужбовця.

3.2.2. Підготовка з тактичної медицини проводиться за формою курсової підготовки у складі:

для теоретичних занять – не більше роти (дивізіону) чисельністю не більше 100 осіб;

практичні заняття – не більше групи чисельністю 10-12 осіб,

тактичні заняття у складі взводу (батареї) разом з його командиром.

3.2.3. Підготовку з тактичної медицини потрібно проводити із застосуванням теоретичних занять, практичних занять і тактичних занять.

3.2.4. Підготовку з тактичної медицини планують командири і штаби (начальники) військових частин (закладів, підрозділів) за участю начальника медичної служби частини (закладу) відповідно до цього стандарту.

3.2.5. Заняття особового складу з тактичної медицини організовують командири відповідних підрозділів (рот, окремих взводів).

3.2.6. До проведення занять з тактичної медицини залучають медичних фахівців медичних підрозділів військових частин та інструкторів з домедичної допомоги в умовах бойових дій, які пройшли відповідний вишкіл і отримали сертифікат інструктора визнаний на території України.

3.2.7. Для проведення занять з тактичної медицини у військовій частині (установі, закладі) створюють навчальний клас, який оснащують стендами, наочними посібниками, навчальним військово-медичним майном (аптечками медичними загальновійськовими індивідуальними, перев'язувальними матеріалами, імпровізованими шинами тощо), медичними манекенами (фантомами, муляжами, тренажерами), обладнанням для перегляду відеоматеріалів (мультимедійною технікою).

Оснащення зазначеного навчального класу здійснюють за рахунок коштів, передбачених на бойову підготовку військової частини (установи, закладу).

3.2.8. Мінімальну площу приміщень, що використовують для проведення підготовки військовослужбовців з тактичної медицини, визначають не менше площі відповідних навчальних приміщень, передбачених чинними державними будівельними нормами.

3.2.9. Заняття з тактичної медицини здійснюють єдиним курсом протягом 24 навчальних годин.

3.2.10. Час на відпрацювання тем та навчально-бойові завдання з тактичної медицини можуть бути збільшені та розширені на розсуд командирів залежно від особливостей та умов військової служби.

3.2.11. Заняття з тактичної медицини повинні бути простими для сприйняття слухачами, мати загальний характер з висвітленням основних теоретичних принципів надання домедичної допомоги (25% навчального часу), а також передбачати відпрацювання практичних навичок (75% навчального часу).

Не менше 2/3 бюджету навчального часу, відведеного для виконання практичних вправ та тренувань, передбачати для виконання сценаріїв типових ситуацій, які супроводжуються пораненнями, травмами і ушкодженнями в умовах бойових дій з використанням переносних комплектів навчального військово-медичного майна та імпровізованих засобів.

3.2.12. У ході підготовки з тактичної медицини наголос роблять на індивідуальній підготовці, хоча виконання вправ та тренування часто потребує колективного підходу.

3.2.13. Практичне закріплення навичок з тактичної медицини здійснюють у ході занять з інших видів бойової підготовки (вогневої, тактичної, тактико-спеціальної та інших) як невід’ємний елемент комплексної підготовки військовослужбовця.

3.2.14. Критерієм оцінки виконання Стандарту є засвоєння військовослужбовцем отриманих знань і вмінь, що визначається шляхом проведення заліку. Складовими заліку є тестова частина (усна або письмова) й оцінка володіння практичними навичками з тактичної медицини відповідно до порядку виконання.

3.3. Порядок оцінювання підготовки військовослужбовця з тактичної медицини.

3.3.1. Оцінка за елемент розділу:

“виконав” – якщо визначений елемент розділу виконано в повному обсязі у встановлені строки, порядок виконання відповідав визначеним нормам та вимогам керівних документів, критичних розбіжностей виявлено не було;

“не виконав” – якщо не виконано вимоги на оцінку “виконав”.

У випадку, якщо елемент включає в себе піделементи:

“виконав” – якщо не менше 75 % піделементів оцінено як “виконав”;

“не виконав” – якщо не виконано вимоги на оцінку “виконав”.

У виняткових випадках, а саме якщо оцінювання елементу розділу неможливе, враховуючи умови його виконання, в оціночному листі робиться відповідне позначення встановленим символом, а в подальшому зазначений елемент не враховується при визначенні загальної оцінки за розділ.

Не оцінені елементи розділу стандарту підготовки зазначаються у відповідних звітних документах з необхідним роз’ясненням щодо неможливості оцінки елементів розділу, а також рекомендації щодо їх відпрацювання у подальшому під час перевірки військової частини (підрозділу).

3.3.2. Оцінка за розділ:

“відмінно” – якщо не менше 80% елементів розділу, включаючи 100% критично важливих елементів, оцінено як “виконав”;

“добре” – якщо не менше 70% елементів розділу, включаючи 100% критично важливих елементів, оцінено як “виконав”;

“задовільно” – якщо не менше 60% елементів розділу, включаючи 100% критично важливих елементів, оцінено як “виконав”;

“незадовільно” – якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.3.3. Оцінка стандарту підготовки:

“відмінно” – якщо не менше 50% розділів стандарту оцінено на “відмінно”, а інші – не нижче “добре”;

“добре” – якщо не менше 50% розділів стандарту оцінено не нижче “добре”, а інші – не нижче “задовільно”;

“задовільно” – якщо всі розділи стандарту оцінено не нижче “задовільно”;

“незадовільно” – якщо не виконано вимоги на оцінку “задовільно”.

3.3.4. За результатами проведення самооцінки, оцінок першого та другого рівнів об’єкт перевірки оцінюється як:

“спроможний” – якщо всі стандарти, які визначалися до підготовки об’єкта перевірки, оцінено позитивно, при цьому з них не менше 50% оцінено не нижче ніж “добре”;

“частково спроможний” – якщо всі стандарти, які визначалися до підготовки об’єкта перевірки, оцінено позитивно, при цьому з них більше 50% оцінено на “задовільно”;

“неспроможний” – якщо не виконано вимоги на “частково спроможний”.

3.3.5. Позапланові заняття з військово-медичної підготовки потрібно організовувати та проводити з хворими, які одужують та знаходяться на лікуванні у стаціонарах медичних підрозділів військових частин (без проведення тестів та заліків).

4. ПОРЯДОК ВІДПРАЦЮВАННЯ СТАНДАРТУ

4.1. Фаза 1 – теоретичні заняття.

4.1.1. Підготовка військовослужбовців з тактичної медицини проводиться відповідно до методики, наведеної у розділі 1 додатку 1. Заняття проводяться у формі лекцій, групових занять словесно-наочним методом та повинні в обов’язковому порядку супроводжуватися показом фото- та відеоматеріалів, слайдів, плакатів, схем з детальним обговоренням епізодів та варіантів.

4.1.2. Вивчення керівником заняття стандарту та підготовка до проведення занять здійснюється напередодні занять по стандарту. Підготовка командира підрозділу здійснюється під час індивідуальної підготовки та в години самостійної підготовки.

Під час відпрацювання фази 1 цього стандарту, обсяг матеріалу, що підлягає викладенню може бути змінений у межах 15 % зі збереженням критично важливих елементів.

У фазі 1 викладено 8 (вісім) теоретичних занять, які проводяться з усім складом взводу, а саме:

теоретичне заняття № 1. Тема: “Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців”;

теоретичне заняття № 2. Тема: “Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення. Поняття домедичної допомоги. Надання домедичної допомоги в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах”;

теоретичне заняття № 3. Тема: “Зупинка кровотечі та захист рани в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах”;

теоретичне заняття № 4. Тема: “Надання домедичної допомоги при гострих порушеннях дихання в бойових і небойових умовах”;

теоретичне заняття № 5. Тема: “Надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягах в бойових і небойових умовах”;

теоретичне заняття № 6. Тема: “Переміщення пораненого в укриття в бойових і небойових умовах”;

теоретичне заняття № 7. Тема: “Надання домедичної допомоги при ураженні зброєю масового ураження”;

теоретичне заняття № 8. Тема: “Надання домедичної допомоги при опіках, відмороженнях та кліматичних ураженнях”.

4.2. Фаза 2 – практичні заняття.

4.2.1. Підготовка військовослужбовців з тактичної медицини проводиться відповідно до методики, наведеної у розділі 2 додатку 1. Під час відпрацювання практичних занять кожний прийом та спосіб вивчається по елементах у повільному темпі з подальшим їх відпрацюванням у цілому. Недостатньо освоєні прийоми та способи дій повторювати до тих пір, поки ті, хто навчаються, не навчатись виконувати їх правильно. Заняття проводити у складі навчальних груп (взводу), роздільно по окремих тренуваннях.

4.2.2. У складі навчальних груп проводити такі тренування:

а) порядок використання засобів індивідуального медичного оснащення в залежності від бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умов (відповідно підрозділу 2.2 додатка 1);

б) порядок надання домедичної допомоги при кровотечі в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах (відповідно пункту 2.2.1 додатка 1);

в) порядок надання домедичної допомоги при гострих порушеннях дихання в бойових і не бойових умовах (відповідно пункту 2.2.1 додатка 1);

г) порядок надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягах в бойових і небойових умовах (відповідно пункту 2.2.3 додатка 1);

д) порядок переміщення пораненого в укриття в бойових і небойових умовах (відповідно пункту 2.2.4 додатка 1).

4.3. Фаза 3 – тактичні заняття.

4.3.1. Підготовка військовослужбовців з тактичної медицини впродовж фази 3 проводиться відповідно до методики, наведеної у розділі 3 додатку 1. Ця фаза включає в себе 2 етапи тактичних занять і залік. Орієнтовна тривалість цієї фази – 1 навчальний день (6 навчальних годин).

Проводити у складі навчальних груп та взводу по етапах з виконанням всіх питань надання домедичної допомоги в бойових умовах.

4.3.2. Етап 1 (2 навчальні години).

Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу, переміщення пораненого в укриття, надання домедичної допомоги в секторі укриття (відповідно підрозділу 3.1 додатка 1).

а) Під час відпрацювання етапу 1 фази 3, практичні навички опрацьовуються в складі навчальних груп, що працюють одночасно на кожній навчальній ділянці, а саме: поле бою (сектор обстрілу); сектор укриття з виконанням сценаріїв типових ситуацій, які супроводжуються пораненнями, травмами і ушкодженнями в умовах бойових дій. Переміщення умовно пораненого відбувається між навчальними групами відповідно навчальним ділянкам.

б) Під час відпрацювання заняття після кожної імітації проводиться аналіз виконання прийомів та порядку дій. Недостатньо освоєні прийоми повинні аналізуватися та повторюватися їх відпрацювання до тих пір, поки ті, хто навчаються, не навчатися виконувати їх правильно.

4.3.3. Етап 2 (2 навчальні години).

Надання домедичної допомоги в секторі обстрілу, переміщення пораненого в укриття, надання домедичної допомоги в секторі укриття, підготовка до евакуації (відповідно підрозділу 3.2 додатка 1).

Тактичне заняття проводиться з імітуванням бойових умов, бажано з використанням піротехніки. Переміщення умовно пораненого відбувається діями одного взводу від сектору обстрілу з наданням домедичної допомоги, до готовності умовно пораненого до евакуації з розподілом функціональних обов'язків під керівництвом командира взводу. Під час відпрацювання заняття після кожної імітації проводиться аналіз виконання прийомів та порядку дій. Недостатньо освоєні прийоми повинні аналізуватися та повторюватися їх відпрацювання до тих пір, поки ті, хто навчаються, не навчатися виконувати їх правильно.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНА БАЗА ДЛЯ ВИКОНАННЯ СТАНДАРТУ

5.1. Польова:

тактичне поле полігону;
облаштована територія.

5.2. Приказармена:

конференційна зала;
клуб;
клас підготовки з тактичної медицини.

5.3. Ротна (переносна):

підготовки військовослужбовців з тактичної медицини.

5.4. Матеріальні засоби:

відеопроєктор;
відеоматеріали по темі заняття;
плакати, слайди;
спорядження відповідно штату;
манекен для серцево-легеневої реанімації (дорослий);
манекен для постановки назофарингеального повітропроводу;
манекен для тампонування ран;
аптечка медична загальновійськова індивідуальна;
косинка медична;
засоби імітування поранень;
імпровізовані носії;
імпровізовані шини;
підручні засоби, які можна використати при проведенні іммобілізації.

МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК (РЕКОМЕНДАЦІЇ) ЗА ВАРІАНТАМИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ

Спосіб відпрацювання:

а) у навчальному класі (клас підготовки з тактичної медицини) – словесно-наочним методом, для набуття теоретичних знань з предметів навчання для формування необхідних знань при наданні домедичної допомоги пораненому в бойових (секторах обстрілу та укриття) і не бойових умовах відповідно до теми заняття.

б) у польових умовах – методом вправ, для формування твердих практичних навичок у багаторазовому виконанні простих (нескладних) дій під наглядом керівника, набуття навиків використання медичного майна для надання домедичної допомоги відповідно до теми заняття, закріплення отриманих знань, формування у тих, хто навчається, необхідних навичок.

в) на облаштованій місцевості полігона тощо – методом тренувань у виконанні комплексних дій згідно з визначеним керівником заняття алгоритмом (завчасно встановленим порядком) для формування необхідних умінь та забезпечення злагодженості підрозділу.

1.ФАЗА 1 – ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

2.ФАЗА 2 – ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

3.ФАЗА 3 – ТАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Варіанти проведення занять:

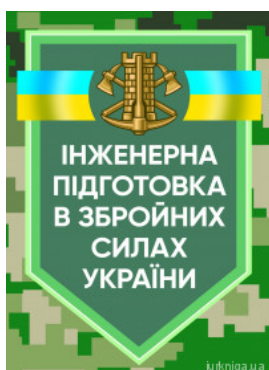
УВАГА! Обсяг матеріалу, що підлягає викладенню, та кількість відведеного для цього часу (таблиця) визначається керівниками занять, виходячи з проведеного ними аналізу навченості особового складу та їх знань, отриманих під час вивчення відповідних стандартів підготовки в ході підготовки відділень, а саме: керівник заняття (командир підрозділу) повинен усвідомлювати та визначитись, який матеріал недоцільно викладати, оскільки особовий склад добре його засвоїв раніше (базуючись на попередніх оцінюваннях).

Таблиця 1

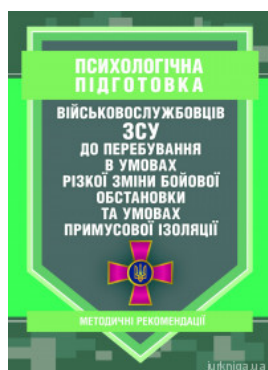
**Орієнтовний розрахунок годин
для підготовки військовослужбовця з тактичної медицини**

№ теми	Назва теми	Кількість навчальних годин			
		ФАЗА 1	ФАЗА 2	ФАЗА 3	Разом
1.	Основи анатомії та фізіології людини. Основи гігієни військовослужбовців	1			1
2.	Види ушкоджень в бойових умовах. Засоби індивідуального медичного оснащення. Поняття домедичної допомоги. Надання домедичної допомоги в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах.	1	1		2
3.	Зупинка кровотечі та захист рани в бойових (секторах обстрілу та укриття) і небойових умовах.	1	2	1	4
4.	Надання домедичної допомоги при гострих порушеннях дихання в бойових і небойових умовах.	1	2	1	4
5.	Надання домедичної допомоги при переломах, вивихах, розтягах в бойових і небойових умовах.	1	2	1	4
6.	Відтягнення та перенесення пораненого в укриття та евакуація в бойових і небойових умовах.	1	3	1	5
7.	Надання домедичної допомоги при ураженні зброєю масового ураження.	1			1
8.	Надання домедичної допомоги при опіках, відмороженнях та кліматичних ураженнях.	1			1
	Залік			2	2
	РАЗОМ	8	10	6	24

Книги, які можуть вас зацікавити

Інженерна підготовка в
Збройних Силах
України

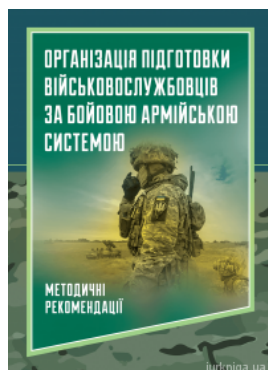
Психологічна
підготовка
військовослужбовців
ЗСУ до перебування в
умовах різкої зміни
бойової обстановки та
умовах примусової
ізоляції. Методичні...

Пам'ятка снайпера.
Пам'ятка стрільця

Безстрашний
гвардієць. Курс
бійця-рятувальника

Організація підготовки
військовослужбовців за
бойовою армійською
системою

Військова топографія.
Підручник

Перейти на сайт →